

Voorstel tot het al dan niet indienen van een zienswijze over de concept-begrotingswijziging 2025 en de concept-begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 van Reinigingsdienst Maasland

Raadsvergadering
3 juni 2025

Documentnummer: D/25/196186

Zaaknummer: Z/24/140055

Onderwerp:	Voorstel tot het al dan niet indienen van een zienswijze over de concept-begrotingswijziging 2025 en de concept-begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 van Reinigingsdienst Maasland
Van:	College (portefeuillehouder Blomen)
Voorstel:	1. Een zienswijze in te dienen over de conceptbegroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029, waarin Reinigingsdienst Maasland wordt opgeroepen om bij de begroting 2027 e.v. als uitgangspunt te hanteren dat de meerjarenbegroting beleidsarm dient te zijn dan wel dat extra (ruimtevragende) kosten van nieuw beleid in beginsel worden opgevangen binnen de eigen exploitatie van de GR. Alleen hogere kosten bij de GR als gevolg van indexering c.q. contractuele prijsverhogingen van derden komen voor compensatie via de gemeentelijke bijdrage in aanmerking. 2. Geen zienswijze in te dienen over de concept-begrotingswijziging 2025. 3. Het (incidenteel) voordeel van de begrotingswijziging 2025 van pr. 1 'Huishoudelijk afval' voor Maasgouw, zijnde € 139.200, te storten in een Voorziening 'Afval', op te nemen in de 1^e Prorap 2025.

Inleiding:

Het Dagelijks Bestuur (DB) van Reinigingsdienst (RD) Maasland legt de concept-begrotingswijziging 2025 en de conceptbegroting 2026 voor aan de gemeenteraad van de gemeente Maasgouw. De raad kan besluiten al dan niet (een) zienswijze(n) in te dienen. Eventuele zienswijzen worden aangeboden aan het DB van de GR (Gemeenschappelijke Regeling).

Het college speelt hierin geen formele rol. Wel kan het college aan de raad suggesties doen voor (een) eventuele zienswijze(n).

Ten aanzien van de begrotingswijziging 2025 heeft het college geen suggestie voor een zienswijze.

Ten aanzien van de begroting 2026 heeft het college een suggestie voor een zienswijze (zie beslispunt 1). De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld, om binnen acht weken na aanbieding (vóór 30 april 2025), liefst vóór 11 juni 2025, eventuele zienswijzen ten aanzien van voorliggende concept begrotingswijziging 2025 en de conceptbegroting 2026 kenbaar te maken.

Vaststelling van de begrotingswijziging 2025 en de begroting 2026 zal door het Algemeen Bestuur (AB) van RD Maasland plaatsvinden op 2 juli 2025.

Beslispunten:

1. Een zienswijze in te dienen over de concept-begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029, waarin Reinigingsdienst Maasland wordt opgeroepen om bij de begroting 2027 e.v. als uitgangspunt te hanteren dat de meerjarenbegroting beleidsarm dient te zijn danwel dat extra (ruimtevragende) kosten van nieuw beleid in beginsel worden opgevangen binnen de eigen exploitatie van de GR. Alleen hogere kosten bij de GR als gevolg van indexering c.q. contractuele prijsverhogingen van derden komen voor compensatie via de gemeentelijke bijdrage in aanmerking.
2. Geen zienswijze in te dienen over de concept-begrotingswijziging 2025.
3. Het (incidenteel) voordeel van de 1^e begrotingswijziging 2025 van pr. 1 'Huishoudelijk afval' voor Maasgouw, zijnde € 139.200, te storten in een Voorziening 'Afval', op te nemen in de 1^e Prorap 2025.

Argumenten:

1.1 Het college adviseert een zienswijze in te dienen over de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029.

Net als vorig jaar staat de meerjarenbegroting van Maasgouw (met name vanaf 2026) weer behoorlijk onder druk, waardoor we ook nu aan de verbonden partijen verzoeken om hierop te anticiperen om de kosten te beheersen.

1.2 De begroting vormt een uitwerking van de kadernota 2026.

Bij de ramingen 2026-2029 is uitgegaan van o.a.:

- Alle in 2025 uitgevoerde diensten en eventuele nieuwe diensten indien akkoord.
De kosten van de verwerking van ingezamelde afvalstromen op basis van de uitkomsten van de meest recente (Europese) aanbestedingen en de in 2024 ingezamelde hoeveelheden.
- Twee wekelijkse Huis-aan-Huis inzameling PMD voor de gemeenten Leudal, Maasgouw, Roerdalen en Horst aan de Maas.
- Personeelslasten conform vigerende CAO plus 4% indexatie.
- Prijsstijging inkopen individuele beoordeling per post (indien mogelijk) anders algemene indexatie van 4% .
- Handhaven poorttarief milieuparken €. 15,- per 0,5 m3 (met name Grof restafval en Hout).
- Handhaven poorttarief milieuparken €. 7,50. Per 0,25 m3 .
- Handhaven poorttarief milieuparken voor Matrassen (nihil).

In 2024 heeft het bestuur van RD Maasland besloten om de systematiek van begroten te wijzigen. Deze wijzigingen zijn voor het eerst toegepast op de begrotingswijziging 2025 en de begroting 2026. Zie toelichting onder argument 2.1.

Ook zijn er een aantal overige wijzigingen in de begroting 2026 ten opzichte van het verleden:

- De kerstboominzameling betreft geen losse afrekening meer, maar is in de gemeentelijke bijdrage opgenomen (ook al in begrotingswijziging 2025 verwerkt).
- Afvalkalenders en educatie zijn geen losse afrekeningen meer, maar zijn nu in de gemeentelijke bijdrage opgenomen.
- DVO ondergrondse containers/wijkparkjes is geen losse afrekening meer, maar is nu in de gemeentelijke bijdrage opgenomen.
- Narijden PMD Leudal is geen losse afrekening meer, maar is nu in de gemeentelijke bijdrage opgenomen (ook al in begrotingswijziging 2025 verwerkt).
- Veegwerk Roerdalen verloopt niet meer via losse dienstverleningsovereenkomst, maar is nu in de gemeentelijke bijdrage van Roerdalen opgenomen.

Voor een overzicht met een vergelijking tussen de totale raming van 2025 (ná wijziging) en 2026 wordt verwezen naar bijgevoegde managementsamenvatting conceptbegroting 2026.

2.1 *Per 1 maart 2025 zijn de gemeenten Beesel en Horst aan de Maas toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling RD Maasland voor afvalinzameling.*

Gemeenten nemen niet allemaal dezelfde diensten af. Er is sprake van verschillende activiteitenplanning per gemeente volgens eigen dienstverleningsovereenkomsten. Mede hierdoor heeft het bestuur van RD Maasland in 2024 besloten om de systematiek van begroten te wijzigen. Deze wijzigingen zijn voor het eerst toegepast op de begrotingswijziging 2025. In hoofdlijnen zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd:

Oude systematiek (tot en met realisatie 2024 en oorspronkelijke begroting 2025 toegepast):

- Per deelprogramma werden (directe) baten en lasten toegerekend (kostenplaatsmethode)
- Personeelskosten werden % verdeeld over diverse deelprogramma's o.b.v. urenbesteding
- % toerekening van Overhead over de verschillende deelprogramma's
- Vervolgens werd resultaat van het deelprogramma verdeeld over de diverse gemeenten (veelal o.b.v. aantal aansluitingen).

Nieuwe systematiek (toegepast op begrotingswijziging 2025 en begroting 2026):

- Per deelprogramma worden (directe) baten en lasten toegerekend (kostenplaatsmethode).
- Personeelskosten o.b.v. uren * tarief
- Wagenparkkosten o.b.v. uren * tarief
- Activiteitenplanning basis voor de uren
- % toerekening van Overhead over de verschillende deelprogramma's
- Bijdrage gemeente zo veel mogelijk gebaseerd op uren * tarief + toerekening van directe baten en lasten per deelprogramma.
- Deelprogramma verwerkingskosten verdwijnt en verwerkingskosten worden toegevoegd aan deelprogramma waarop deze betrekking heeft.

2.2 *De begrotingswijziging 2025 valt positief uit voor Maasgouw. Onze gemeente krijgt per saldo € 137.400 terug van RD Maasland.*

De herrekening van de nieuwe kostenverdeling en toerekening van overhead en inzet van een (gedeelte) van de bestemmingsreserve ' Strategische thema's ' van RD Maasland levert Maasgouw per saldo een (incidenteel) voordeel op van € 137.400, welk bedrag in 2025 wordt afgerekend met Maasgouw. Voordeel pr. 1 'Huishoudelijk afval' bedraagt € 139.200 en nadeel pr. 2 Beheer Openbare Ruimte bedraagt € 1.800.

3.1 *Uitgangspunt voor Afval en Riolerings is 100% kostendekkendheid. Door deze teruggave is afval (gesloten systeem) in 2025 meer dan 100% kostendekkend.*

Dat betekent dat het bedrag van € 139.200 (meevaller 'Huishoudelijk afval') niet terug kan vloeien naar de algemene middelen. De bijdrage van 2025 (vanuit primaire begroting 2025 RD Maasland) is namelijk opgenomen in de afvalstoffenheffing 2025. De voorziening 'Afval' kan worden ingezet om toekomstige stijging tarieven Afvalstoffenheffing (gedeeltelijk) te beperken.

Risico's:

1.1 RD Maasland benoemt de volgende majeure risico's in de conceptbegroting 2026:

- Brandstof- en energiekosten.
- Kosten ten dienste van het verwerken van grondstoffenstroom.
- Nog niet bekende toekomstige CAO loonstijgingen.
- Vergoedingen voor grondstoffenstroom.
- Additionele belasting van de organisatie.
- Stijgende inflatie.
- Oligopolistische markt van grondstoffenstromen.
- Tijdig inspelen én onderkennen van behoeftepakket van de aangesloten gemeenten en de regio Midden-Limburg.
- Kennis en kunde bij de tijd houden ten dienste van de Beleidsondersteuning.

Samenhang met andere beleidsdocumenten:

Gemeentelijk rioleringsplan (GRP).
Afstofstoffenverordening en uitvoeringsbesluit.

Communicatie:

Nadat de raad eventuele zienswijze(n) kenbaar heeft gemaakt, zal/zullen deze worden doorgeleid naar RD Maasland. De commentaren waarin de zienswijze is verrat, zullen samen met de programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 worden aangeboden aan het Algemeen Bestuur van RD Maasland. Het AB zal in de vergadering van 2 juli 2025 de programmabegroting 2026 inclusief meerjarenraming 2027-2029 vaststellen. Vervolgens worden de deelnemende gemeenten geïnformeerd over het genomen besluit en zullen de stukken worden toegestuurd aan Gedeputeerde Staten (voor de wettelijk fatale datum van 15 juli).

Financiën:

Begrotingswijziging 2025

In de concept-begrotingswijziging 2025, welke is bijgevoegd, zijn de individuele bijdragen van de gemeenten vermeld.

Financiële consequenties bijdrage 2025 gemeente Maasgouw:

Huishoudelijk afval (Programma 1)	2025
Begroting Maasland 2025 na wijziging (huishoudelijk afval)	1.653.400
Inzet bestemmingsreserve RD Maasland	-59.700
Begroting Maasgouw (primair 2025)	1.732.900
Lagere bijdrage afval 2025	-139.200
Vegen wegen (Programma 2)	2025
Begroting Maasland 2025 na wijziging (vegen wegen)	185.500
Begroting Maasgouw (primair 2025)	184.300
Hogere bijdrage vegén wegen (verr. 1/3 Wegen, 1/3 Rioleríng, 1/3 Afval)	1.200
Kolkenzuigen (Programma 2)	2025
Begroting Maasland 2025 na wijziging (kolkenzuigen)	58.600
Begroting Maasgouw (primair 2025)	58.000
Hogere bijdrage kolkenzuigen (Verrekening 100% GRP)	600
Bedrijfsafval (Programma 3)	2025
Begroting Maasland 2026 na wijziging (opbrengsten bedrijfsafval)	0
Begroting Maasgouw (primair 2025)	0
Geen mutatie	0

De herrekening van de nieuwe kostenverdeling en toerekening van overhead en inzet van een (gedeelte) van de bestemmingsreserve 'Strategische thema's' van RD Maasland levert Maasgouw per saldo een (incidenteel) voordeel op van € 137.400, welk bedrag in 2025 wordt afgerekend met Maasgouw. Voordeel pr. 1 'Huishoudelijk afval' bedraagt € 139.200 en nadeel pr. 2 Beheer Openbare Ruimte bedraagt € 1.800.

Voorgesteld wordt om het voordeel van pr. 1 'Huishoudelijk afval', zijnde € 139.200, te storten in een Voorziening 'Afval', op te nemen in de 1^e prorap 2025. De voorziening 'Afval' kan worden ingezet om toekomstige stijging tarieven Afvalstoffenheffing (gedeeltelijk) te beperken.

Begroting 2026

In de conceptbegroting 2026, welke is bijgevoegd, zijn de individuele bijdragen van de gemeenten vermeld.

Financiële consequenties begroting 2026 gemeente Maasgouw:

Voor de begroting 2026 van Maasgouw betekent het per saldo een voordeel van € 20.600 ten opzichte van primair begroot 2026 vanuit 2025:

Bijdrage programma 1 'Huishoudelijk Afval' is € 25.900 hoger.

Bijdrage programma 2 'Beheer Openbare Ruimte' is € 46.500 lager.

Er is sprake van lagere kosten voor wegen wegen ad. € 51.300 en hogere kosten voor kolkenzuigen ad. € 4.800.

Raming opbrengsten programma 3 'Zakelijke dienstverlening' blijft € 0.

Huishoudelijk afval (Programma 1)	2026
Begroting Maasland 2026 (huishoudelijk afval)	1.843.700
Begroting Maasgouw (primair) 2025	1.732.900
Begroting Maasgouw (budget DVO ondergrondse inzameling)	71.000
Begroting Maasgouw (dekking afvalkalenders en educatie)	13.900
Hogere kosten (verrekening tarief afvalstoffenheffing 2026)	25.900
BTW huishoudelijk afval (extracomptabel)	2026
Begroting Maasland 2026 (btw huishoudelijk afval)	181.900
Begroting Maasgouw (primair) 2025	234.900
Lagere doorrekening in tarief (nadeel post 'onvoorzien structureel')	-53.000
Bedrijfsafval (Programma 3)	2026
Begroting Maasland 2026 (opbrengsten bedrijfsafval)	0
Begroting Maasgouw (primair) 2025	0
Geen mutatie	0
Vegen wegen (Programma 2)	2026
Begroting Maasland 2026 (vegen wegen)	133.000
Begroting Maasgouw (primair) 2025	184.300
Lagere kosten (verr. 1/3 Wegen, 1/3 Riolering, 1/3 Afval)	-51.300
BTW vegengwegen (extracomptabel)	2026
Begroting Maasland 2025 (btw vegengwegen)	32.500
Begroting Maasgouw	15.900
Hogere doorrekening in tarief afval € 5.500 (1/3) en riolering € 5.500 (1/3) voordeel post 'onvoorzien structureel'. Wegen € 5.500 (1/3) geen effect post onvoorzien.	16.600
Kolkenzuigen (Programma 2)	2026
Begroting Maasland 2026 (kolkenzuigen)	62.800
Begroting Maasgouw (primair) 2025 (t.l.v. GRP)	58.000
(Verrekening 100% GRP)	4.800

Huishoudelijk afval / bedrijfsafval

Rekening houdend met 10.550 aansluitingen betekent dit een toename van de kosten van het inzamelen huishoudelijk afval van circa € 2,45 per aansluiting. Het betreft een stijging van circa 1,4%.

De BTW van huishoudelijk afval wordt (extracomptabel) doorberekend in de afvalstoffenheffing. De gemeente ontvangt dit bedrag ten gunste van de exploitatie. In 2026 wordt € 53.000 minder BTW doorgerekend ten laste van de post 'Onvoorzien structureel'. Dit betekent een verlaging van het tarief van circa € 5 per aansluiting.

De component bedrijfsafval maakt sinds 2013 geen onderdeel meer uit van het tarief afvalstoffenheffing.

Verwerkingskosten Rest- en GFT-afval

In de begroting 2026 is rekening gehouden met de nieuwe tarieven (recente aanbesteding) verwerkingskosten van Rest en GFT-afval en met de effecten van het nieuwe afvalbeleid. Belangrijk om te vermelden is dat de verwerkingskosten van het huishoudelijk afval 1-op-1 worden doorberekend aan de gemeenten. Voor RD Maasland verloopt dit budgettair neutraal. Verwachte meerkosten verwerkingskosten GFT-afval bedragen € 25.000 vanaf 2026, een stijging van ca. € 2,40 per aansluiting.

Vegen wegen

Het tarief voor het vegen van wegen daalt van € 141,80 (2025) naar € 102,30 (2026) per garantie-uur. Verlaging van kosten komt mede doordat de gemeente Roerdalen voor vegen wegen is toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling en door herrekening van de kostenverdeling en toerekening overhead.

De BTW van vegen wegen wordt (extracomptabel) voor 1/3 deel doorberekend in de afvalstoffenheffing en voor 1/3 deel verrekend met de voorziening riolering.

In 2026 wordt € 16.600 meer BTW doorgerekend. Hiervan komt € 11.000 (2/3 deel voor afval en riolering) ten gunste van de post 'Onvoorzien structureel'. Dit betekent een toename (€ 5.500) van het tarief afval van ca. € 0,50 per aansluiting.

Kolkenzuigen

De bijdrage voor deelname aan de dienst kolkenzuigen stijgt van € 2,56 (2025) naar € 2,77 (2026) per kolk.

Overige diensten

Vanaf 2026 zijn de kosten van dienstverlening betreffende DVO (Dienstverleningsovereenkomst) ondergrondse (afval) voorzieningen ad. € 77.300 en voor afvalkalenders en educatie ad. € 13.900 in de gemeentelijke bijdrage opgenomen.

Kanttekening

De financiële vertaling van de definitieve begroting 2026 van RD Maasland zal plaatsvinden bij de op te stellen begroting 2026 van Maasgouw en de bepaling van de tarieven afvalstoffenheffing en rioolheffing 2026.

Planning en uitvoering:

Een eventuele zienswijze dient voor 11 juni 2025 aan RD Maasland kenbaar gemaakt te worden. Het Algemeen Bestuur van RD Maasland verzamelt de zienswijze(n) van de gemeenten en stelt de begrotingswijziging 2025 en de begroting 2026 definitief vast in haar vergadering van 2 juli 2025.

Bijlagen:

1. Concept-begrotingswijziging 2025 RD Maasland
2. Aanbiedingsbrief bij conceptbegroting 2026 RD Maasland.
3. Concept-(programma)begroting 2026 RD Maasland.
4. Managementsamenvatting conceptbegroting 2026 RD Maasland.
5. (Concept-)raadsbesluit.

Ondertekening:

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders,

De secretaris

De burgemeester

C.M. Keersmaekers

T.J. Blomen